

23/01/19 | Αρχική (<https://www.e-forologia.gr/>) > Αρθρογραφία (<viewSections.aspx?id=110>)
> Εργατικά και Πρακτικά (<viewCategories.aspx?id=172>)

Ειδικά θέματα χρονικών ορίων εργασίας προσωπικού καταστημάτων

(<https://www.e-forologia.gr/images/content/212754.jpg>)

Ημέρες εργασίας εβδομαδιαία εργαζομένων σε καταστήματα

Η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 42 του Ν.1892/1990 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank>

[/document.aspx?digest=5FCD22C6E1277750.25B497ED7828](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=5FCD22C6E1277750.25B497ED7828)) που καθιέρωνε πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία για τους μισθωτούς των καταστημάτων, αντικαταστάθηκε με το άρθρο πρώτο, υποπαράγραφο ΙΑ.14 του Ν.4093/12-11-2012 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank>

[/document.aspx?digest=799DF24548E489B0.1D031AEA53&version=2018/12/11](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=799DF24548E489B0.1D031AEA53&version=2018/12/11)), ως εξής: «4. Με ΣΣΕ μπορούν να καθορίζονται ζητήματα που αφορούν τις ημέρες εβδομαδιαίας απασχόλησης εργαζομένων στα καταστήματα για συνολικό εβδομαδιαίο συμβατικό ωράριο 40 ωρών». Κατά συνέπεια είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί εξαήμερη εβδομαδιαία εργασία στα εμπορικά καταστήματα (με δεδομένο ότι δεν είναι σε ισχύ η συλλογική σύμβαση εργασίας των εργαζόμενων σε εμπορικές επιχειρήσεις), στα κομμωτήρια, στα κουρεία, στα ζαχαροπλαστεία και στα επισιτιστικά καταστήματα (Η εφαρμογή της ΔΑ (Α΄ ΒΑΘΜΙΑ) 7/2018 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank>

[/document.aspx?digest=A7B2F84DBB09630.1D031AEA53&SearchTerms=Nw_E_E_&version=2018/09/24](https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A7B2F84DBB09630.1D031AEA53&SearchTerms=Nw_E_E_&version=2018/09/24)), για τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού των πάσης φύσεως τουριστικών και επισιτιστικών καταστημάτων όλης της χώρας, που προβλέπει πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία για τους εργαζόμενους του κλάδου, έχει ανασταλεί διότι έχει ασκηθεί έφεση ενώπιον της Δευτεροβάθμιας Πενταμελούς Επιτροπής Διαιτησίας. Επεξηγηματικά αναφέρεται ότι όταν εφαρμοσθούν υποχρεωτικά οι όροι της εν λόγω συλλογικής ρύθμισης, δεν υφίσταται πλέον υποχρέωση οι ημέρες ανάπαυσης επί πενθήμερης απασχόλησης να είναι συνεχόμενες για το προσωπικό των επισιτιστικών καταστημάτων.

Όσον αφορά τις ρυθμίσεις της ΔΑ 3/2018 (που εκδόθηκε από πενταμελή Β΄ βάθμια επιτροπή διαιτησίας) που καθορίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας

των εργαζομένων στις οργανωμένες αλυσίδες εστίασης, με διάρκεια ισχύος από 29/3/2017 έως 29/3/2018 μπορεί μεν να προβλέπεται πενθήμερη εργασία με σαράντα (40) ώρες εργασίας και δυο ημέρες ανάπαυσης σε όλα τα καταστήματα, πλην όμως η συλλογική αυτή ρύθμιση δεν είναι σε ισχύ μια και έχει περιέλθει σε μετενέργεια, συνεπώς μπορεί να παρακαμφθεί η εφαρμογή του πενθημέρου και για τους εργαζόμενους του κλάδου αυτού. Πάντως όπου εφαρμόζεται πενθήμερο, η ημέρα ανάπαυσης των εργαζομένων στα καταστήματα λόγω πενθημέρου καθορίζεται κυλιόμενη εκτός αν ρυθμίζεται διαφορετικά από άλλες διατάξεις ή με ατομική συμφωνία (παρ. 5 του άρθρου 42 του Ν.1892/1990 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=5FCD22C6E1277750.25B497ED7828>)). Κατά συνέπεια, η ημέρα ανάπαυσης τους (το ρεπό), των εργαζόμενων ενός καταστήματος, στο πλαίσιο της εφαρμογής της πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είναι δυνατόν να καθορίζεται είτε κυλιόμενη είτε σταθερή κατά εβδομάδα. Στην υπόψη περίπτωση που έχει συμφωνηθεί το ρεπό να χορηγείται σταθερά π.χ. κατά την ημέρα της Τρίτης, προφανώς και δεν είναι νόμιμο ο εργοδότης να αλλάζει μονομερώς την ημέρα ανάπαυσης κατά πως τον συμφέρει. Σε κάθε περίπτωση η τυχόν αλλαγή της ημέρας ανάπαυσης γίνεται μέσω του ΠΣ «Εργάνη» με ηλεκτρονικό τρόπο, το αργότερο έως και την ημέρα αλλαγής ή τροποποίησης του ωραρίου ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, και σε κάθε περίπτωση πριν την ανάληψη υπηρεσίας από τους εργαζομένους κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 36, Ν.4488/2017. (<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=4941B0DB28BEEDB8.27EDD51F5050>)

Όσον αφορά τη δυνατότητα εναλλαγής του εβδομαδιαίου συστήματος απασχόλησης από πενθήμερο σε εξαήμερο και αντιστρόφως, η θέση του Υπουργείου Εργασίας, όπως διατυπώνεται στο έγγραφο 42815/769/26-9-2017 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=DAFF6C802769A000.1D031AEA53&SearchTerms=NDI4MTUvNzY5&version=2017/09/26>), είναι ότι δεν υφίστανται

διατάξεις που να απαγορεύουν ρητά κάτι τέτοιο. Ωστόσο ενδεχόμενη υιοθέτηση ενός τέτοιου συστήματος ενέχει κινδύνους καθώς καθιστά αδύνατη την εφαρμογή βασικών διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας όπως είναι οι διατάξεις για την υπερεργασία και την υπερωριακή απασχόληση καθώς και οι διατάξεις για τον υπολογισμό της ετήσιας κανονικής άδειας των εργαζομένων, οι οποίες εφαρμόζονται επί αμιγούς συστήματος πενθήμερης ή εξαήμερης απασχόλησης. Συνεπώς η εφαρμογή ενός τέτοιου μεικτού συστήματος δεν παρέχει ασφάλεια δικαίου για τον εργαζόμενο. Ευνόητο είναι ότι για τον καθορισμό των ημερών αυτών (είτε της πενθήμερης είτε της εξαήμερης εργασίας), θα πρέπει να τηρείται η 40ωρη εβδομαδιαία απασχόληση που προβλέπεται από τις διατάξεις της ΕΓΣΣΕ.

Διακεκομμένο ωράριο στα καταστήματα

Οι μισθωτοί των καταστημάτων που λειτουργούν με διακεκομμένο ωράριο για όλες ή μερικές ημέρες της εβδομάδας δικαιούνται μεσημβρινής αναπαύσεως που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρεις (3) ώρες (παρ. 5 του άρθρου 42 του Ν.1892/1990 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=5FCD22C6E1277750.25B497ED7828>)). Από την 12/11/2012, είναι δυνατόν να καθορίζεται μεσημβρινή ανάπαυση τουλάχιστον τριών ωρών, και για τους εργαζομένους καταστημάτων των οποίων η ημερήσια λειτουργία ακολουθεί συνεχές ωράριο. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να υπάρχει ρητός όρος στη σύμβαση εργασίας, για την εφαρμογή διακεκομμένου ωραρίου εργασίας, προκειμένου να παρέχεται ασφάλεια δικαίου για τον εργαζόμενο (περίπτωση 2 της υποπερίπτωσης ΙΑ.10 του Ν.4093/2012).

Ειδικά για τα ζαχαροπλαστεία, με την υπουργική απόφαση 46810/61, προβλέπεται ότι η διακοπή της εργασίας κατά την κρίση του εργοδότη δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τέσσερις (4) ώρες για το διάστημα από 1ης Ιουνίου

μέχρι 30 Σεπτεμβρίου και τις τρεις (3) ώρες για το διάστημα από την 1η Οκτωβρίου μέχρι την 31η Μαΐου.

Ωράριο λειτουργίας καταστημάτων

Το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων καθορίζεται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 12 του Ν.3377/2005 (<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=A73663278DE10C00.238B4294D9A0>) όπως έχει ήδη αντικατασταθεί με τον Ν.4177/8-8-2013, ως ακολούθως:

- για τις καθημερινές ημέρες μέχρι την 21.00 ώρα,
- για το Σάββατο μέχρι την 20.00 ώρα και
- για την Κυριακή από ώρα 11.00 έως ώρα 20.00.

Ειδικότερα με το άρθρο 12 του Ν.3377/2005 έχει καθιερωθεί, σε εθνική κλίμακα, ενιαίο πλαίσιο ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων κάθε είδους, με εξαίρεση αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 42 του Ν.1892/1990 (ΦΕΚ Α' 101) και στο άρθρο 14 του Ν.2194/1994 (ΦΕΚ Α' 34). Το ανωτέρω πλαίσιο ωραρίου καθορίζεται για τις καθημερινές ημέρες μέχρι την 21.00 ώρα και το Σάββατο μέχρι την 20.00 ώρα. Το πλαίσιο ωραρίου της προηγούμενης παραγράφου μπορεί, ανάλογα με τις συνθήκες και τις ανάγκες της περιοχής, να παρατείνεται κατά χρόνο σε όλο το νομό ή σε ορισμένη περιοχή αυτού, με αποφάσεις των οικείων νομαρχιακών συμβουλίων, που δημοσιεύονται στον ημερήσιο και τοπικό τύπο. Οι αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται ύστερα από γνώμη όλων των κατά περίπτωση ενδιαφερόμενων οργανώσεων των εργοδοτών και των εργαζομένων, κατά τα προβλεπόμενα στη σχετική νομοθεσία, που παρέχεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη σχετική πρόσκληση. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, οι αποφάσεις των νομαρχιακών συμβουλίων εκδίδονται χωρίς την

ανωτέρω γνώμη.

Αποσύνδεση του ωραρίου εργασίας των εργαζομένων στα καταστήματα από τις ώρες λειτουργίας αυτών

Με το άρθρο 1, υποπαράγραφος ΙΑ.10. εδάφιο 1α Ν.4093/12-11-2012 που αντικατέστησε την παρ.1 του άρθρου 7 του ΝΔ 1037/1971 , επήλθε αποσύνδεση του ωραρίου εργασίας των εργαζομένων στα καταστήματα από τις ώρες λειτουργίας αυτών. Ειδικότερα, με τη διάταξη αυτή που είναι σε ισχύ ορίζεται ότι κατά τις ώρες μη λειτουργίας των καταστημάτων απαγορεύεται κάθε συναλλαγή εντός αυτών. Αντίθετα, η προϊσχύουσα διάταξη που καταργήθηκε όριζε ότι «απαγορεύεται πάσα απασχόλησις μισθωτών εντός ή εκτός τούτων, ως και πάσα εντός αυτών συναλλαγή».

Διευκρινίζεται επίσης ότι η διάταξη του άρθρου 7, παρ.2 του ΝΔ 1037/1971 που προέβλεπε ότι «Δεν αποτελεί παράβαση η επί δεκάλεπτον καθυστέρησις της λήξεως της λειτουργίας του καταστήματος προς εξυπηρέτησιν πελατών ευρισκομένων εντός αυτού» καταργήθηκε με το άρθρο 1, υποπαράγραφος ΙΑ.10 εδάφιο 1α Ν.4093/12-11-2012. Επίσης, η διάταξη του άρθρου 7Α ΝΔ 1037/1971 όπως προστέθηκε με το άρθρο 244, Ν.4072/2012 που προέβλεπε ότι «Στα εμπορικά καταστήματα λιανικής πώλησης επιτρέπεται η μετά το πέρας του νομίμου ωραρίου λειτουργίας τους απασχόληση επί 30λεπτά της ώρας ενός εργαζόμενου υπεύθυνου ταμείων και μέχρι 3 εργαζόμενων ταμιών αποκλειστικά και μόνο για ταμειακή και λογιστική τακτοποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι το κατάστημα είναι κλειστό και δεν εξυπηρετούνται πελάτες.

Οι εργαζόμενοι αυτοί, κατά τις μέρες της ως άνω απασχόλησής τους, προσέρχονται στην εργασία τους τριάντα λεπτά της ώρας αργότερα από την τυπική έναρξη του ωραρίου τους» καταργήθηκε με το άρθρο 1, υποπαράγραφος ΙΑ.10 εδάφιο 1α Ν.4093/12-11-2012.

Το κείμενο αποτελεί απόσπασμα από άρθρο του κ. Πέτρου Ραπανάκη, με τίτλο «Ειδικά θέματα χρονικών ορίων εργασίας και όρων αμοιβής προσωπικού καταστημάτων» που δημοσιεύθηκε στο τεύχος Νοεμβρίου 2018 του περιοδικού Epsilon7.

Πέτρος Ραπανάκης

Σύμβουλος επ/σεων σε θέματα εργατικής νομοθεσίας & ανθρ. δυναμικού

Δίκτυο Epsilon Net

Epsilon Software
(<http://www.epsilonnet.gr>)

e-Forologia (<http://www.e-forologia.gr>)

Epsilon Training
(<http://www.epsilontraining.gr>)

Αθήνα

Λεωφ. Συγγρού 350, 17674 Καλλιθέα

t: 211 5007000 ,

f: 211 5007070

e: infoath@epsilon.net.gr

(<mailto:infoath@epsilon.net.gr>)

Θεσσαλονίκη

Πάροδος 17ης Νοέμβρη 87, Ζώνη

ΕΜΟ, 555 34 Πυλαία

t: 2310 981700 ,

f: 2310 920770

e: info@epsilon.net.gr

(<mailto:info@epsilon.net.gr>)

Social

(<http://www.facebook.com>

/eforologia)

(<http://twitter.com/#!/eforologia>)

(<http://www.linkedin.com>

/company/115213)

(<https://www.youtube.com/channel>

/UCv1I6y_5B9PXISkikkpm6A)

Μέλος του

[e-forologia mobile \(/cms/mobile.aspx\)](/cms/mobile.aspx) [Epsilon Cloud \(http://cloud.epsilonnet.gr/\)](http://cloud.epsilonnet.gr/) [Δωρεάν εκπαίδευση \(https://www.e-forologia.gr/esupport.aspx#2\)](https://www.e-forologia.gr/esupport.aspx#2)
[Όροι Χρήσης \(http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=21324\)](http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=21324) [After Sales support \(https://www.e-forologia.gr/esupport.aspx#1\)](https://www.e-forologia.gr/esupport.aspx#1)
[Επικοινωνία \(https://www.e-forologia.gr/contact.aspx#3\)](https://www.e-forologia.gr/contact.aspx#3)

<https://goo.gl/OwZTi7>

<https://goo.gl/cEVq4X>

Copyright © 1999 - 2019 | **Epsilon Net A.E.** (<http://www.epsilonnet.gr>)

<http://www.epsilonnet.gr>